

«ІДУ НАЗУСТРІЧ ДОЛІ...»

О ні, ще рано думати про все, Багато справ ще у моєї долі. Коли мене снігами занесе, Тоді вже часу матиму доволі.

З усіх пір року я найбільше люблю літо. Ця любов виринає з дитинства, вона така живуча і світла, що живить мене до сьогодні, кличе звабливо у ті далекі світлі щасливі роки. Закриваю очі і бачу рідну вулицю, що прямо перед нашою хатою. Вона кличе мене, маленьку, в непізаний і тасмничий світ.

Літа мого дитинства довгі-довгі, теплі аж гарячі і ... неповторні. Коли довго не було дощу, на нашій вулиці назбирувалося аж по кісточку пілюки і ми, малі, розкошували в ній, як в купелі. А коли раптом вибухав дощ, бігли по теплих калюжах, радіючи і дивуючись. А ще бачу швидкоплинну ікву з пологими берегами і чистою, як джерельна, водою, в якій таким гарячим літом ми «кисли» аж до дзвону в голові.

Моя Торговиця невеличка, але зелена і затишна, колись відоме містечко із славними традиціями і високою культурою. Тут я і народилася. Мої батьки – прості селяни, вічні трударі-хлібороби. Скільки пам'ятаю себе, завжди бачу маму – ласкаву і спокійну, вічно заклопотану і спрацьовану. Тато – майстер на всі руки з особливою гострим почуттям гумору (саме від нього я вперше почула Шевченкову «Катерину», бо знав напам'ять добу половину «Кобзаря»).

У школу пішла шестирічкою, хоч приймали тоді тільки в сім. Моя перша вчителька Євгенія Микитівна Казік сказала: «Хай ходить. Буде вчитись, то хай вчитись, ні – піде додому». І я вчилася. Охоче, старанно, наполегливо.

У сім'ї нас, дітей, ніхто спеціально не виховував, все якось складалося само собою – просто і розумно. Ніхто ніколи не контролював мене, не примушував учитись чи працювати. А я найбільше за все хотіла ошачити маму, коли вона прийде з поля і побачить, що я вже все зробила. Ото була мені радість!

Шкільні роки були для мене прекрасними і неповторними. Я легко спілкувалася з однокласниками, але важко і довго переживала незаслужену образу (це, до речі, залишилося в мені назавжди).

Прошуміли дощами і снігами, жовтим листям і зеленим татар-зіллям найкращі мої, безтурботні і щасливі, роки. Вчителькою я вирішила стати ще задовго до школи. Проте перша спроба вступити в Луцький педінститут була невдалою. Пішла працювати на ігравкову фабрику, і хоч колектив там був чудовий, дитяча мрія стати вчителем жила в мені, непокоїла і вимагала втілення.

І я стала через два роки студенткою Луцького державного педагогічного інституту імені Лесі Українки. Була дуже щасливою, бо там зустріла людей, які в тяжкій для мене час підтримали і допомогли. Там Василь Олександрович Луцкевич навчив мене любити рідну мову і відчувати слово. А ще

В.О.Ставецький назвав мене «торговицька ти дівчинко» – ходяча енциклопедія. З ним ми говорили про все на світі, він все бачив і все знав.

Педінститут успішно закінчила і одержала направлення в Малин. Там мене зустріли тепло і сердечно. В школі вперше віч-на-віч зустрілася зі своєю давньою мрією – дітьми.

Перший рік роботи і класний керівник 10 класу. Як добре і весело було мені з ними. Ми бігали в ліс, пропадали в спортзалі, я возила їх в свій рідний педінститут.

У 1975 році перевелася в Торговицьку середню школу. Проти Малина там було якось буденно, розмірно, спокійно. А тоді в 1980 році світ розколовся для мене на дві половинки і я назавжди лишилася там, де чорно і безлюдно. Тоді я відчула, що таке тривале смертвіння душі, коли не хочеться ні розмовляти, ні працювати, ні рухатись, ні взагалі жити... Але ... «виймали жала із грудей оцата трьох моїх дітей і вся моя любов на них рікою хлинула...» Треба було жити, треба було все пережити. Я до сьогодні дивуюсь, яким тонким психологом був нині покійний мій перший завідувачий райво Михайло Кузьмович Тищук. Він звалив на мої хисткі плечі невлаштовану і запущену школу, сказавши: «Кого я буду шукати? Ти там родилась і виросла. Іди і працюй. Все». І вийшов з кабінету. Розрахунок його був точний. Я працювала до знемоги, до самозабуття, валилася з ніг, але так лікувала свою душу. Так я стала директором. Молода і недосвідчена, мене називали старошою піонервожатою.

Ну і вчителі тоді були! Довіку їх не забуду. Ми під час своїх законних відпусток дерли стіни нашої школи, виносили грибки і робили (в протигазах) зовнішній набриск. Це Петро Солоневський і Петро Данильчук, Тарас Сташин і Микола Левчинський і ще багато інших моїх однокласців.

Як весело ми жили, як тягнулись до нас діти. Тут обов'язково треба сказати, що школа наша в Торговиці мала давні і дуже сильні національні традиції, довгий час була єдиною на цілий майже піврайону середньою школою.

Саме тоді я зі своїм вчителем – великим патріотом нашого села Володимиром Дмитровичем Левчинським поїхала в Рівне в обком партії «вибавити» батареї для опалення. Секретарем обкому тоді була Олександра Григорівна Мартинова, яка колись працювала в нашій школі. Вона нам усім допомогла і школа наша стала чистішою і світлішою. Я завжди намагалась, і сьогодні намагаюся, зробити її ще чистішою і світлішою в прямому і переносному значенні. А тоді було ще будівництво майстерні, де ми, вчителі, працювали разом із батьками. Зараз аж не віриться, що все це змогли.

Запам'яталося назавжди, як часто змінювався у нас колектив. Щороку в школу приходило 5-7 нових вчителів і через 2-3 роки вони покидали Торговицю, але залишали часточку своєї душі і світлі спогади про першу школу. Це Ігор Варфоломійович та Леся Миколаївна Кучері, Світлана Олексіївна Стецюк, В.О.Володимирець, Валентина Шендера, Людмила Петрушко.

А тоді прийшла стабільність, бо вчителями стали випускники нашої школи – жителі Торговиці. Це С.М. Данильчук, Я.П.Данильчук, подружжя Левчинських, М.О.Якимчук, подружжя Ревків. Я завжди гордилася своїми вчителями, людьми простими і мудрими, роботящими і добрими і дякую долі, що звела мене саме з ними. Мені добре і затишно зі своїми роботящими і щирими селянськими дітьми. Я по-доброму впливаю своєю необмеженою владою над ними, можу їх повести за собою, куди захочу. І вони підуть, бо вірять мені. Бувало, коли на душі ставало гірко, я брала свій улюблений клас і ми тихенько тікали в сосновий ліс, що поруч. Мудра його тиша притягувала мене, хотілося нікуди звідси не йти, а самій стати струнким ароматним деревом і в такій делікатній компанії вічно стояти під синім небом... Але діти шебечуть, бігають, радіють ... і повертають мене в реальний світ.

Люблю свою роботу. Ніколи не пошкодувала, що обрала такий шлях, ніколи, я впевнена, вже не пошкодую. Хочу зробити для наших дітей щось просте, потрібне і добре. Мрію про нову школу – світлу і обов'язково теплу. Сьогодні це важко, проблем побільшало і вирішити їх іноді неможливо. Постійний фінансовий дефіцит, нерозуміння проблем маленької сільської школи, відсутність підтримки так впливають, що іноді просто опускаються руки. Але віримо в розумне і ця віра допомагає. Колектив у нас хороший. Разом з дітьми виступаємо на сільській сцені. Односельчани дякують нам.

Ніколи не забуду, як на День незалежності я читала вірш «До українців»: «Українці мої. То вкраїнці ми з вами чи ні?! - і відкрила рот, щоб сказати наступну фразу, а зал дружно мені відповів: «Українці!».

Ось так і живемо. Коли важко читаю і перечитую Ліну Костенко.

Виходжу в ніч. Іду назустріч долі. Ітиму, доки вистачить снаги. Ідуть мої супутники – поволи, Лежать мої сучасники – сніги. А темрява! Іду - не спотикаюсь. А люди, люди! Десять вони та е! І все-таки, до чого я торкаюсь, Воно ж таки хоч трошки відтає.

Мені уявляється, що це про вчителя, про нашого скромного педагога з Торговиці.

Ніна ЯКИМЧУК, директор Торговицької ЗОШ І-ІІІ ступенів.